

Nr 126.

Av herr **Norman**, om ersättning åt *S. Å. O. Brate* i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

År 1929 avlämnades i riksdagens båda kammare lika lydande motioner om ersättning åt värnpliktige nr 66 53/1916 Stig Brate i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Motionerna avslogos, men under överläggningen i Första kammaren uttalades lämpligheten av, att riksförsäkringsanstalten ännu en gång finge pröva ärendet. Avgörande vore därvid sannolikt, dels om de nya handlingar, som tillkommit, kunde bestyrka, att militärtjänstgöringen kunde antagas hava bidragit till uppkomsten eller utvecklingen av den knäsjukdom, som föranlett begäran om ersättning, samt dels huruvida sjukdomen vore av tuberkulös karaktär.

Med anledning härav gjordes framställning hos Kungl. Maj:t om ersättning. Riksförsäkringsanstaltens utredning omfattade denna gång även läkareundersökning av sökanden å Serafimerlasarettet i Stockholm. Efter verkställd prövning avstyrktes den gjorda hemställan, och Kungl. Maj:t har därvid låtit bero.

Riksförsäkringsanstaltens utlåtande var dock denna gång ej enhälligt. Byråchefen von Schultzenheim anförde:

»Visserligen kan väl den omständigheten att Brate konstaterats hava vid olika tillfällen 1919 lidit av tuberkulos i testis och njuren häntyda på, att även den knäåkomma, varom nu är fråga och som framträtt redan 1917, är att härleda från tuberkulos. Den senast föreliggande röntgenbilden har befunnits likna den vid en *utläkt* tuberkulos. Tuberkulos kan dock för närvarande ej påvisas, men har i allt fall konstaterats en deformerande och destruerande arthrit i höger knäled.

Vare sig emellertid denna åkomma bör tolkas såsom tuberkulös eller icke, anser jag det icke kunna förbises, att det olycksfall, för vilket Brate under militärtjänstgöring våren 1917 varit utsatt, kan hava väsentligen bidragit till utvecklingen av sagda åkomma. Under militärtjänstgöringen 1918 har i allt fall under i handlingarna angivna särskilda omständigheter den tidigare konstaterade åkomman i knäet på angivet sätt försämrats.

På grund av vad sålunda, såvitt kunnat utrönas, förekommit, anser jag för min del skäl föreligga för tillmötesgående på så sätt av Brates ifrågasvarande hos Kungl. Maj:t gjorda framställning, att han må få komma i

åtnjutande från och med 1931 av en årlig livränta enligt grunderna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring jämte tilläggsbestämmelser efter en invaliditetsgrad, som må beräknas något lägre än till vad som motsvarar hans verkliga invaliditet i anledning av åkomsten i fråga eller skäligen till 20 procent.»

I detta läge måste det anses skäligt, att riksdagen ännu en gång prövar detta ärende. Av de handlingar, som bifogades motionen nr 155 i Första kammaren 1929, framgår, att den värnpliktige under sin första tjänstgöring vid intendenturkåren i Sollefteå sjukskrevs den 12—18 maj 1917 för värk i högra fotleden och högra knäleden. Den 24 maj, 6 dagar efter uttryckningen, ordinerar han av läkaren i hemorten sängläge för ledgångsreumatism med feber, under lasarettsvård den 6 aug.—8 sept. samma år ställes diagnosen knäledstuberkulos. Under repetitionsövningen vid I 18 våren 1918 förvärras det onda, sedan bataljonsläkaren nonchalerat ett av lasarettsläkaren lämnat intyg. Omedelbart efter slutad tjänstgöring måste Brate åter söka sjukhusvård och har endast med uppjudande av alla tänkbara resurser, därav tre års vård hos specialist i utlandet, lyckats övervinna ett fullständigt krymplingstillstånd. Så var han från april 1922 till slutet av maj 1927 hela tiden oförmögen att förflytta sig utan tillhjälp av kryckor.

Då handlingarna i ärendet otvetydigt utvisa, att ifrågavarande knäåkomma varit av tuberkulös karaktär — till ytterligare bevis kommer att till vederbörande utskott överlämnas ännu ett intyg från chefsläkaren vid sjukvårdsanstalten i Leysin, där Brate vårdades under tiden 10 dec. 1924—30 april 1927 samt vintern 1927—28 för »tuberkulösen Kniegelenksenzündung» — och då desslikes omständigheter, som vidimeras av bestyrkta fakta, skäligen tala för att militärtjänstgöringen åtminstone bidragit till sjukdomen, hemställes,

att riksdagen må medgiva, att värnpliktige nr 66 53/1916 Stig Åke Olof Brate tillerkännes ersättning enligt grunderna i förordningen den 18 juni 1909 jämte tilläggsbestämmelser om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, oberoende av att ansökningen ej inkommit i föreskriven tid.

Stockholm den 22 jan. 1931.

David Norman.